

Overweging zomerdienst 26 augustus 2018 Willem de Zwijgerkerk ds. Jantine Heuvelink

Schriftlezing: Marcus 8: 1-21

Inleiding op de Schriftlezing

We lezen vandaag volgens het leesrooster verder in het evangelie van Marcus.

Daar staat tussen het verhaal van de genezing van een dove en de genezing van een blinde in, het verhaal van een tweede broodvermenigvuldiging.

De wonderbare spijziging komt in de Bijbel 6x voor, bij Johannes en bij Lucas 1x. En bij Marcus en Matteus is sprake van een eerste en een tweede broodvermenigvuldiging, die op elkaar lijken maar ook verschillen. Of beter nog: de tweede is een aanvulling op de eerste.

Bij het eerste teken van het brood zijn er 5 broden en 2 vissen en daarmee worden 5000 mensen gevoed, waarbij er ook nog 12 manden met brood overblijven.

Bij het 2e teken van het brood, waarover we vandaag zullen lezen, is er sprake van 7 broden en een paar visjes. Daarmee worden 4000 mensen gevoed en er blijven 7 manden over.

Nu denkt u misschien, wat een getallen. Maar deze getallen zijn symbolen en ik wil u vertellen wat ze betekenen. 5 broden en 2 vissen, daarmee zijn de 5 boeken van Mozes en de verzamelingen van Profeten en Geschriften bedoeld. 5000 mensen worden gevoed, dat is het volk Israël, want zie 12 manden, 12 stammen van Israël blijven over.

Zeven broden, een voller getal bestaat niet, voeden 4000 mensen. 4000 dat zijn Bijbels gezien meer mensen dan die 5000 van het volk Israël. Het zijn alle 4 windstreken bij elkaar, de hele wereld, de heidenen, alle volken worden gevoed. En dan blijven er 7 manden over. Er is meer dan genoeg van dit brood dat Jezus deelt. Er is meer dan genoeg van het levensbrood dat Jezus is voor Israël en alle volken.

Maar wat doen de leerlingen en wat doen wij met dat brood?

Durven we het te delen of houden we het voor onszelf?

Is dat brood onze bron van leven of is het een bron van zorg?

Na de lezing zingen we een lied dat ik meenam van de viering afgelopen donderdag van de 70^e verjaardag van de Wereldraad van Kerken. Het is een Engels lied, de moeilijkste woorden heb ik geprobeerd te vertalen. Ik hoop dat u het toch eenvoudig mee kunt zingen.

Het lied stelt de vraag: *hoe lang zullen we doorgaan met zingen, bidden, praten, hoe lang nog voordat we het goede doen, gaan zien wat we moeten doen, mensen gaan bijstaan?*

Het refrein is het antwoord: *totdat iedereen gevoed is, zullen wij blijven roepen, totdat iedereen brood heeft. Zoals de Ene die ons en ieder lief heeft, zo zullen we ons inzetten totdat iedereen gevoed is. Zoals toen.*

Samen zingen we nu het gebed bij de opening van de Schrift: 'Kom, Geest van God'

Overweging

1. Gemeente van Jezus Christus,

We zongen: *Hoe lang nog tot we het goede gaan doen en het licht gaan zien? Hoe lang nog?*

En we antwoordden: *tot iedereen te eten heeft!*

Maar na de lezing uit Marcus kun je cynisch zeggen: zelfs dan, als iedereen te eten heeft, gaan we het licht niet zien.

Want de leerlingen van Jezus zitten er met hun neus bovenop en werken er zelfs aan mee om duizenden mensen te voeden. Zij reiken Jezus brood en vis aan, zij delen uit wat Jezus hun geeft. Zij halen de korven met overgebleven brood en vis op. Ze horen wat Jezus bidt, ze zien wat overblijft. Iedereen is gevoed (all are fed) en toch blijven de leerlingen roepen. Help, we hebben geen brood!

2. Het is gemakkelijk om versted te staan van de domheid van de leerlingen, de onwetendheid, van ook het gênante gegeven dat ze zich hardop afvragen wie er in 's hemels naam in staat is om in de woestijnen duizenden mensen eten te geven. Au! Dat zeg je toch niet als Jezus naast je staat?

Herinneren ze zich dan niet het manna in de woestijn?

Herinneren ze zich dan niet de broodvermenigvuldiging van pas geleden?

Ja, die herinneren ze zich wel, ze kunnen het zo opzeggen als Jezus erom vraagt.

Maar het zégt hen niets als opnieuw de nood aan de man is.

Herkenbaar. Toch?

De verhalen uit de Bijbel kennen, dat is één ding, maar erop vertrouwen, dat is iets heel anders. De leerlingen slagen er niet in om het teken van het brood te verstaan, het teken dat Jezus zelf is. Jezus vergelijkt de leerlingen met de Farizeeën, beiden noemt hij hardleers. Ze weten alles, maar ze snappen er niets van. Herkenbaar?

Pas geleden nog vertelde een collega mij een prachtige uitleg van een Bijbeltekst. Wow, dacht ik, nu snap ik het, dit moet ik onthouden! Maar toen ik de preek las die ik drie jaar eerder over dezelfde Bijbeltekst had gehouden, ontdekte ik daarin diezelfde uitleg. Ik had hem dus al eens gehoord.

'Zijn jullie dan zo hardleers?'

Ja. Iedere keer ben ik weer verbaasd als ik een ander wérkelijk ontmoet, dat die zo anders is dan ik dacht. Wanneer zal ik leren iemand niet vast te leggen in het beeld dat ik heb?

'Begrijpen jullie het dan nog niet?'

Nee. De Bijbel staat er vol van en Jezus zegt het telkens weer, dat we bevrijd worden van onze angst als we niet vasthouden aan onszelf maar juist open staan voor de A/ander en vertrouwen hebben. Het is maar goed dat we daar telkens weer op gewezen worden. Daarvoor heb ik de kerk nodig.

'Begrijpen jullie het dan nog niet?'

Nee, we herinneren het ons niet, als niemand ons helpt herinneren. We zien het niet, en horen het niet, we verhardden gemakkelijk door wat zoveel luider klinkt.

Mariska van Beusichem verwoordt het zo:

*'Het zuurdesem van de angst
doordrenkt het brood
dat ons door machtigen wordt voorgezet.
'Er is niet genoeg', lispelt de angst.
'Je staat er alleen voor, in deze verlatenheid is het ieder voor zich'.*

*Wie het brood eet van vertrouwen dat ons door Jezus' hand wordt aangereikt, voedt zich met zijn
bewogenheid om mensen en wordt zelf mededeelzaam zoals Hij dat is, onze Heer en Meester.*

Zoals we elke dag moeten eten, zo moeten we ons ook dagelijks voeden met vertrouwen, vertrouwen op de woorden van God die Jezus sprak, vertrouwen op de Ander die naast ons staat, vertrouwen op wat wij in beweging kunnen brengen.

3. En zo krijgt dat lied dat we zongen een andere klank:

Ja we moeten blijven roepen om een eerlijke verdeling van voedsel en veiligheid, van recht en vrede voor deze wereld, en daarvoor moeten we keer op keer die verhalen willen horen, uit de Bijbel en van mensen, verhalen die ons voeden met vertrouwen dat we niet machteloos staan, verhalen die ons leren dat we niet duizenden moeten willen verslaan, maar één brood moeten willen delen, ...

De leerlingen vertrouwen nog niet op dat ene brood. Dat levensbrood dat Jezus is.

'Ze hebben nog een heel evangelie om het te leren vertrouwen', schrijft Nico ter Linden bemoedigend.

En wij? Ik moest denken aan deze uitspraak:

*Tell me and I will forget
Show me and I will remember
Involve me and I will understand*

*Vertel het me en ik zal het vergeten
Laat het me zien en ik zal het me herinneren
Betrek me erbij en ik zal het begrijpen*

Dat vraagt om een open en attent hart, want een verzuurd hart heeft een benauwde blik. Dat begrijpen we nu toch wel?

Amen